

Katholieke Tsjech Marek Blahuš

‘Mensen hebben voedsel nodig voor hun geloof’

Marek Blahuš is een jonge Tsjech. Hij studeerde enkele maanden in Vlaanderen, werkt in Frankrijk aan zijn eindverhandeling over ‘computationele taalkunde’ en koos na de Wereldjongerendagen in Keulen in 2005 bewust voor het katholicisme.

JAN GLORIEUX | “Katholiek zijn was voor mij ooit een evidentie, maar in Keulen werd het een keuze. Het keerpunt kwam er toen ik de paus hoorde verklaren: ‘Heb geen angst voor Christus. Hij neemt niets en geeft alles!’ Dat gaf diepgang aan mijn geloof dat tot dan toe vanzelfsprekend was, nogal formeel, nogal vrijblijvend, ook al praktiseerde ik altijd al. Tot dan toe had ik met belangstelling gekeken naar godsdienstige rituelen, ze bij ons thuis meegemaakt, maar in Keulen ging er een wereld voor mij open, en ontdekte ik veel meer de kern van het geloof: ik zag de kern van het geloof en ik voelde mij in Keulen deel uitmaken van een grote internationale gemeenschap, al was het in een soort veilige anonimiteit. Sindsdien is mijn godsbeeld ook veranderd: ooit was God voor mij een vader, nu vooral een vriend, een partner op mijn weg.

‘Waarden moet je beleven, het zijn geen versierselen.’

Mijn roots liggen in Tsjechië, maar wel in het oosten ervan, dichtbij de grens met Slowakije. Het geloof was in onze familie een keuze die ons veel heeft gekost. Mijn grootouders, landbouwers, moesten hun boerderij afstaan aan de communisten, mede omdat zij katholiek waren. Omdat ze het katholicisme niet wilden afzweren, kreeg zowel mijn vader als mijn moeder minder kansen op een goede opleiding. Mijn moeder trok daarom naar Slowakije, ook al was dat altijd al landelijker, minder kosmopolitisch, en meteen ook ‘conservatiever’. Het geloof kon daar beter standhouden. Misschien speelde het een rol dat Slowakije tot het koninkrijk Hongarije heeft behoord, en Tsjechië tot Oostenrijk. Ook nu blijven er mentaliteitsverschillen: de Tsjechen lijken meer ‘adaptief’, passen zich sneller aan. In de voorbije decennia hebben zij in bepaalde mate het communisme geassimileerd, nu gaan ze ook makkelijker mee in het consumentisme. Niet dat ze gewoonweg die waarden – of schijnwaarden – perfect integreren, maar ze passen zich wat aan en leren ermee omgaan. Slowakije blijft meer honkvast en meteen ook traditionalistischer.

Volgende week in Tertio

Christelijke minderheden in moslimlanden • Gesprek met Gian Maria Vian, directeur van *L'Osservatore Romano* • Hoe werd Jezus God?

Ik vind het belangrijk om voor waarden op te komen, in casu christelijke waarden. Waarden moet je beleven, vind ik, het zijn geen objecten die je gewoon in je huis zet, of versierselen. Je moet ze in je leven vertalen. Zo probeer ik mij nu door mijn geloof en door zijn waarden te laten leiden in de grote levenskeuzes die zich aan mij opdringen. Voor mij zijn dat vooral de levenswaarden: hoe je omgaat met leven en dood, hoe je je in je relaties gedraagt. Daarmee begint alles, de rest volgt dan. Maar ik vind ze levensbelangrijk. Ik probeer ze te beleven vanuit mijn gebed en mijn deelname aan vieringen. Dat zijn voor mij de belangrijkste dimensies. Het sociale engagement is niet onbelangrijk, maar het geloof is meer.

Dat geldt ook voor mijn vriendin die een Franse is en cognitieve wetenschappen studeert. Zij leeft in een volkomen gelaïciseerd milieu. Dat was voor mij totaal nieuw: de ‘laïcité’. Nu ik in Nancy woon, werk en studeer, leer ik dat ook kennen. Ik begrijp het nog niet helemaal, maar ervaar wel dat religieuze symbolen zowat taboe zijn. Daarentegen merk ik in België tot mijn tevredenheid nog overal de sporen van een katholiek verleden. Dat vind ik fair omdat geloof in deze contreien toch een belangrijke rol heeft gespeeld, en volgens mij belangrijk blijft. Een land kan niet zonder waarden, en respect voor diversiteit kan niet betekenen dat die diversiteit niet aan het licht kan komen. Geloof is meer dan een zaak voor het privéleven, zoals nu zo vaak wordt beweerd of geëist. Het valt mij trouwens op dat moslims uitkomen voor hun waarden terwijl katholieken en christenen zich in het algemeen gedeisd houden. Soms meen ik dubbelzinnigheid te ontwaren: een land als Polen profileert zich vaak als katholiek, maar flink wat burgers verbergen hun scepsis, terwijl je in Tsjechië veeleer atheïsme bespeurt, al zijn er mensen die heel bewust hun geloof beleven.

Zo mocht ik iets moois meemaken met mijn vriendin. Zij was gedoopt, maar niet religieus opgevoed. En toch was zij op zoek naar diepte, ook al wist ze niet wat of waar te zoeken. Maar het idee van gelijkwaardigheid stond hoog op haar waardelijstje. Dat bracht haar trouwens onder meer naar christelijke Esperanto-ontmoetingen, waardoor we elkaar ontmoetten. Maar dat was nog een tussenfase. Al zoekend, dankzij veel gesprekken en ervaringen, onder anderen met mij, ontdekte zij zo vier jaar geleden het katholieke geloof en ontving zij voor het eerst de communie, omdat ze voelde dat ze thuisgekomen was. In haar queeste leerde mijn vriendin zo uiteindelijk dat God het fundament van haar leven was. Ik heb het gevoel dat heel wat mensen diep in hun hart christen willen

“God is voor mij vooral een vriend, een partner op mijn weg”, zegt Marek Blahuš.

‘Geloof en Esperanto verbinden mensen’

Marek Blahuš (24) komt uit de stad Uherské Hradiště in Oost-Tsjechië. Hij spreekt intussen vlot acht talen, waaronder het Nederlands en het Esperanto. Van de Tsjechische Esperantojongerenvereniging is hij de vicevoorzitter. Dat leidde al tot levensbelangrijke ontmoetingen: hij ontmoette in Polen zijn Franse verloofde en voerde met haar een intense correspondentie tijdens zijn studietijd. “Esperanto brengt mensen samen die geen evidente keuzes maken. Dat lijkt mij een parallel met geloven. Geloven is voor mij ook een keuze, geen formaliteit, en vraagt tijd en inspanning. En net zoals Esperanto verbindt het mensen, waar zij ook leven, wat zij beroepshalve ook doen.” (JG)

worden, of – sterker nog – het al zijn, maar dat niet beseffen. Ze voelen wel die niet aflatende drang naar grond voor hun leven.

Naar mijn gevoel is het de taak van de kerk om zichzelf te zijn, niet om dienst te verlenen of mensen naar de mond te praten. De kerk moet zich niet te veel aanpassen, want anders verliest ze haar essentie. Nu lijken priesters vaak geneigd over morele regels te zwijgen, terwijl dat in mijn ogen de kern vormt, of tenminste centraal staat in de boodschap van Christus. Daarom bevallen relatief traditionele eucharistievieringen mij vaak, omdat zij tot meditatie stemmen, terwijl vaagheid afleidt van de kern. Mij lijkt dat verdraag-

zaamheid en gelijkwaardigheid aanzetten tot verlies van identiteit en gebrek aan diepte, terwijl zij net de diversiteit zouden moeten erkennen. Daarom moet de kerk ook confronteren.

Als reizende Europeaan, lid van vooral virtuele gemeenschappen, inspireren mij die diverse wijzen waarop mensen hun geloof vieren. Ik vind zeker dat de kerk zich via internet bekend moet maken. Ik kan het bijvoorbeeld alleen toejuichen dat je de paus ook kan horen via internet. En het is voor mij een zegen dat ik via internet van zoveel christelijke bronnen kan drinken en geestelijk kan groeien. Mensen hebben geen kille, holle woorden en waarden nodig, maar hartig voedselen smaakvolle wijn.”